

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygıyla arz ederim. **28.07.2025**

Gülderen VARLI

Van Milletvekili

2025 yılı başta olmak üzere son yıllarda Türkiye, çevre ve orman ekosistemleri açısından en ağır tahribatları yaşamaktadır. 1 Ocak-6 Temmuz 2025 tarihleri arasında Orman Genel Müdürlüğü'nün (OGM) verilerine göre 3.181 sayıda yangın çıkmış, yangınların bin 351'i ormanlık alanda, bin 830'u ise orman dışı alanda meydana gelmiştir. Bu yangınların sonucunda onlarca kişi yaşamını yitirmiş, yaklaşık 80.000 hektarlık orman alanı yok olmuş ve binlerce hayvan telef olmuştur. Aynı zamanda köyler, evler ve tarımsal alanlarda ciddi maddi zararlar yaşanmıştır.

23 Temmuz 2025'te Eskişehir'in Seyitgazi ilçesinde başlayan ve Afyonkarahisar'a kadar yayılan yangında, görevdeki 5 orman işçisi ile 5 AKUT gönüllüsü, Bursa'da bir su tankerinin devrilmesi sonucu yaşamını yitiren 3 işçi, geçen yıl Diyarbakır'da meydana gelen yangınlarda 15 kişi ihmallerin sonucunda yaşamını yitirmiştir. Üstünden yıl geçmesine rağmen Diyarbakır'da yaşanan yangının izleri hala durmakta ve yangının çıkış sebebi net olarak aydınlatılmamıştır.

Yangınların bu denli geniş alanlara yayılması ve can kayıplarına yol açması ve büyük mağduriyetlere yol açması, yıllardır sürdürülen yanlış ve ihmalkâr orman politikalarının, merkeziyetçi yönetim anlayışının, kamusal kaynakların yetersizliğinin ve özelleştirme uygulamaların sonucudur. Yaşanan yangınlarda alınmayan önlemler, bakımı yapılmayan eski elektrik direklerin tehlikesi ile beraber insan canını ve doğayı yok etmektedir. Yangınlara dair kamuoyunda, erken tahliye yapılmaması, yeterli hava desteğinin sağlanmaması, teçhizat eksikliği ve eğitim yetersizliği dair iddialar yer almaktadır.

Uzmanlar; yangınla mücadele araçlarının yetersizliği, yangın söndürme uçaklarının devre dışı bırakılması, eğitimli kamu personelinin tasfiyesi, iş güvenliği önlemlerinin

alınmaması ve ormanların sermaye lehine yapılaşmaya açılması gibi faktörlerin, her yıl tekrarlanan bu felaketlerde belirleyici olduğunu vurgulamaktadır.

Bu yangınlar artık birer “doğal afet” değil, idari ihmal, kamusal sorumluluktan kaçış ve merkezi yönetimin politik tercihlerinin sonucu olarak değerlendirilmelidir. Bu nedenle hem siyasi hem de yönetsel sorumluluğun ortaya konulması ve kamuoyunun şeffaf biçimde bilgilendirilmesi acil bir zorunluluktur.

Bu bağlamda;

1. 2025'in ilk yarısında çıkan 3.181 yangının, 2024 ve önceki yıllarla karşılaştırmalı artış oranı nedir? Yangın riskinin en fazla arttığı bölgeler hangileridir?
2. Son 10 gün içinde çıkan yangınların nedenleri, yerleşim dağılımı ve ormanlık alanlara oranı nedir? bu alanlara dair daha önce alınan önlemler nelerdir?
3. 2024 yılında Diyarbakır Çınar ve Mardin Mazıdağı ilçeleri arasında yaşanan yangınlara dair ihmali olan kişiler hakkında herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır? Yangının asıl çıkış sebebine dair net bir açıklama neden yapılmamaktadır?
4. Yangınlara müdahalede kullanılan hava ve kara araçlarının teknik kapasitesi, personel sayısı, müdahale süresi ve lojistik eksiklikler nelerdir?
5. OGM'ye bağlı erken uyarı sistemleri, gözetleme kuleleri, İHA ve drone sistemleri işlevsel midir? Müdahale süresinin 10 dakikayı aştığı bölgeler var mıdır? Varsa bu bölgeler hangileridir?
6. Orman giriş yasakları, denetimler ve halkı bilgilendirmeye dönük uygulanan politikalar nelerdir? Bunların eksik yönleri kamuoyuna açıklanacak mıdır?
7. Yanan orman alanlarının yeniden ağaçlandırılmasına yönelik yürütülen çalışmalar nelerdir? Bu alanların imara açıldığı yönündeki iddialar doğru mudur? Doğru ise gerekçesi nedir?
8. AFAD, Jandarma, Meteoroloji, DSİ ve Millî Savunma Bakanlığı ile yangınlara müdahalede sağlanan koordinasyon düzeyi nedir? Kurumlar arası iş bölümünde sorun yaşanmakta mıdır? Bu dağılım nasıldır?
9. Temmuz ve ağustos ayları için hazırlanan yangın risk haritaları ve bunlara karşı oluşturulan acil eylem planları var mıdır? Var ise kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?
10. Yangınlarda görev alan orman işçileri ve gönüllülerin yeterli ekipman ve eğitime sahip olmadığı iddiaları doğru mudur?

11. Bakanlığınız bünyesindeki toplam orman yangını müdahale personeli sayısı nedir? Bunların kaçını yangın eğitimi almıştır?
12. Türkiye genelinde görevli kadrolu orman işçisi sayısı kaçtır? Bölgeler arası dağılımları nedir? Ormanlık alanlara göre bu sayı nasıl belirlenmektedir?
13. Son 5 yıl içinde kadrolardan çıkarılan orman işçisi sayısı kaçtır? İşçilerin kadrodan çıkarılma gerekçeleri nelerdir?
14. Türkiye'de taşeron olarak çalıştırılan orman işçisi sayısı kaçtır? Alım süreci hangi kriterlere göre yapılmaktadır?
15. Yangınlara müdahale sırasında işçi sağlığı ve güvenliği açısından alınan önlemler nelerdir? Buna rağmen yaşanan can kayıplarıyla ilgili başlatılmış bir idari ya da adli soruşturma var mıdır?
16. Türkiye'de yalnızca 2 adet bulunan, biri İzmir'deki Orman Yangınları İşçi Eğitim Merkezi neden kapatılmıştır?
17. Bakanlığınızca verilen yangın eğitimi programları hangi merkezlerde ve hangi aralıklarla düzenlenmektedir?
18. Artan yangınlar karşısında yeni eğitim merkezleri açılmasına yönelik planlamanız var mıdır?
19. Yangınlara müdahalede kullanılan araç, ekipman ve teçhizat envanteri sayısı nedir? En çok ihtiyaç duyulan malzemeler hangileridir?
20. İnsan kaynaklı yangınlar için Bakanlığınızın yürüttüğü önleyici politikaları nelerdir?
21. Orman alanlarının yapılaşmaya açılmasının, yangın riskini artırmadaki rolüne dair bakanlığınız tarafından yapılan bir raporlama çalışması var mıdır? Bu konudaki denetim ve sınırlandırmalarınız nelerdir?
22. İnsan kullanımına açılan orman alanlarında hangi denetim mekanizmaları işletilmektedir? Bu bölgelerde görev yapan denetim personeli sayısı kaçtır? Bu personellere dair açılan herhangi bir soruşturma var mıdır?